

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BESMELENİN TEFSÎRİ

Abdullâh Saîd el-Müderriş

Tevhîd-î Dâvet

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ
بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ
يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ... أَمَّا بَعْدُ:

BESMELENİN TEFSİRİ

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın ismiyle...

Hamd, -âlemlerin Rabbi olan- Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini hiç kimse saptıramaz, saptırdığını ise hiç kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki, Allâh'tan başka ibâdete lâayk hiçbir ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem O'nun kulu ve Rasûlüdür... Bundan sonra:

Besmele “ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ **Rahmân, Rahîm Allâh'ın ismiyle...**” demektir.

Besmelenin başındaki “ب be” harf olup, istiâne (yardım isteme), musâhabe (birlikte bulunma) ve mulâbese anlamlarına gelmektedir.

Besmeledeki “اسم İsm” sözcüğü yükseklik ve yücelik anlamına gelen “السمو es-Sumuv” kelimesinden türetilmiş olup, başındaki hemze vasl hemzesidir.

بسم Car ve mecrurdur. Makama münasib, sona bı-

rakılmış ve zikredilmemiş bir fiil ile ilişkilendirilir. Takdiri “Allâh’ın adıyla okuyorum veya yazıyorum” şeklindedir. Böylelikle Allâh Tebâreke ve Teâlâ’nın adı başa alınarak yardım ve bereket umulur.

“الله Allâh” lafzı vacibu’l-vucub (varlığı zorunlu) olan, rubûbiyyet ve ulûhiyyet sahibine ait camid -yani herhangi bir kökten türememiş- bir ismidir. Çünkü türemiş olmak türediği kökün var olmasını gerektirir. Allâh’u Teâlâ’nın ismi ise kadimdir. Kadim olanın ise herhangi bir kök maddesi yoktur. O, kendisine bu isimle hitab edilmeden önce de bu isme sâhib idi. Bütün isimler bu isme tabidir. Allâh’u Teâlâ’nın şu buyruğunda da böyledir:

﴿الرَّكَتِ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ

شَدِيدٍ ﴿٢﴾ (سُورَةُ اِبْرَاهِيمَ: ١٤-٢)

“Elif Lâm Râ. Bu insanları Rabblerinin izniyle karanlıklardan nura çıkarmak için sana indirdiğimiz kitaptır. O Aziz ve Hamid (güçlü ve övgüye layık) olan Allâh’ın yoluna ki göklerde ve yerler ne varsa hepsi onundur.

Şiddetli azap dolayısıyla vay kâfirlerin haline!” (İbrâhîm: 14/1-2)

Bu âyeti Kerîmelerde lafza-i celal olan “Allâh” lafzı atf-ı beyandır. Aksi halde mananın “Azîz, Hamîd ve Allâh olanın yoluna...” olması gerekirdi.

“Allâh” ismi, adaşı, eşi ve benzeri bulunmayan tek gerçek rabb ve ilah olan Allâh’a ait özel bir isim olduğundan dolayı bu isim ondan başkasına verilemez. Allâh Tebâreke ve Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهٖ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾ (سُورَةُ مَرْيَمَ: ١٩/٦٥)

“(Allâh Azze ve Celle) Göklerin, yerin ve her ikisi arasındakilerin Rabbidir. Şu halde O’na ibadet et ve O’na ibadette kararlı ol. Hiç O’nun adaşı (dengi ve benzeri) olan birini biliyor musun?” (Meryem: 19/65)

“Allâh” lafza-i celali, ism-i azam’dır. Yani en büyük isim olup, diğer tüm isimler bu isme tabidirler.

“er-Rahmân” ve “er-Rahîm” sözcükleri “rahm” kökünden türetilmiş mübalağa ifade eden iki sıfat-ı müşebbehe’dır. Bu iki sıfat “Rahîme” fiilini lâzım -yani geçişsiz nesne almayan bir- fiili gibi

kabul etmek veya doğrudan lazım kılmak fiili فَعَّلَ babına -lazım fiilin bulunduğu 5. baba- nakletmek suretiyle türetilmiştir.

“er-Rahmân” geniş bir rahmet ile muttasıf olan demektir. “Rahmân” ismi Allâh Azze ve Celle’ye has olan isimlerden olup, ondan başkası hakkında kullanılamaz. Çünkü bu sözcüğün anlamında “gerçek nimet veren ve rahmette son sınıra ulaşan” manaları vardır. Bu sebeble de “Rahîm”den önce zikredilmiştir. “Rahmân” isimi Allâh Tebâreke ve Teâlâ’nın hem ismi hem de sıfatıdır. Sıfat olması itibariyle Allâh Azze ve Celle’nin ismine tabii olarak zikredilmiştir. İsim olması itibariyle Kur’ân-ı Kerîm’de başka bir isme tabii olmadan özel bir isim olarak da var olmuştur. Allâh Azze ve Celle, şöyle buyurmaktadır:

﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى﴾ (سُورَةُ طه: ٥/٢٠)

“Rahmân Arş’a istiva etti.” (Taha: 20/5)

“er-Rahîm” rahmeti kesintisiz ulaşan demektir. Bu isim, Kur’ân-ı Kerîm’de geçtiği yerlerin büyük çoğunluğunda çok bağışlayıcı anlamına gelen “Gafur” sıfatı ile birlikte kullanılmıştır. “Rahîm” ismi hem Allâh Azze ve Celle hem de başkası hakkında kullanılabilir. Zira Allâh Azze ve Celle, Rasûlullâh sallallâhu aley-

hi ve sellem’i rahîm olmakla nitelemiştir:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

حَرِصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ (سُورَةُ التَّوْبَةِ: ١٢٨/٩)

“Andolsun, size kendi içinizden öyle bir rasul gelmiştir ki, sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, mü’minlere karşı da rauf (çok şefkatli) ve Rahîmdir (merhametlidir).” (Tevbe: 9/128)

“er-Rahmân” ve “er-Rahîm” bir arada kullanıldıkları takdirde “er-Rahmân” dünyâda her şeyi kuşatmış olan demektir. “er-Rahîm” ise ahrette rahmetini özel olarak mü’minlere tahsis edecek olan demektir. Allâh Azze ve Celle, şöyle buyurmaktadır:

﴿كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ (سُورَةُ الْاَحْزَابِ: ٤٣/٣٣)

“O (Allâh), mü’minlere çok rahîmdir.” (Ahzab: 33/43)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Müslümanların kendisinden yardım ve başarı dilemeleri ve de müşriklere muhalefet etmeleri için, sözlerine ve işlerine besmele ile başlamalarını öğretmek maksadıyla -Tevbe Suresi hariç- bütün Kur’ân surelerine besmele ile başlamıştır.

Çünkü müşrikler işlerine ilahlarının ve tâğûtlarının adıyla onların izniyle başlarlar. Nitekim dünün müşrikle-

ri Lât'ın, Uzzâ'nın ve Hübel'in ismiyle... başlamışlardır. Bu günün müşrikleri ise Demokrasi ve benzeri küfür sistemlerinin ismiyle (izniyle ve yardımıyla...) başlamakta dırlar.

Muvahhidi bir Müslüman ise yapmak istediğı herhangi bir işe başlarken “ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ **Rahmân, Rahîm Allâh'ın ismiyle...**” demekle; “*Tâğûtlar, adına değil; kudreti sonsuz, mağfireti engin, azabı çetin olan Allâh'ın adıyla, O'nun rızası için, O'nun izniyle ve O'ndan yardımını talep ederek başlıyorum*” demek ister. Allâh Tebâreke ve Teâlâ'nın er-Rahmân ve er-Rahîm isimlerinin tecelli etmesini beklediğini, böylece hem dünyâ hem de ahiret saadeti dilediğini ifade ettiğı gibi girdiğı işe güç yetirebilmesi için gerekli olan kudretin yüce Allâh tarafından ihsan edilmesini temenni ettiğini belirtmiş olur. “*O'nun izniyle ve yardımıyla bu işi yapıyorum. Çünkü bu başladığım işin tamamlanmasında gerekli olan kuvvet O'nun tarafından bana verilmiştir. O bana bu kuvveti vermezse, ben bu işi tamamlayamam*” demek ister.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.

Hamd âlemlerin rabbi olan Allâh'a mahsustur. Salât ve selâm yaratılmışların en hayırlısı Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in, âlinin ve ashabının üzerine olsun.

